

СТАНОВИЩЕ

ОТ ДОЦ. ДР ДОБРИН ГАНЧЕВ ГАНЧЕВ

Технически университет ☐ Габрово, катедра „Социални и стопански науки“

Научна специалност: 05.02.18 „Икономика и управление“ (Индустрия)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление“ (Индустрия) в Стопанска Академия „Д.А. Ценов“ ☐ Свищов

Автор на дисертационния труд: ИВАЙЛО ОГНЯНОВ КОСТОВ

Тема на дисертационния труд: **ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ПРЕДПРИЕМАЧИТЕ В МЕБЕЛНАТА ИНДУСТРИЯ (ПО ПРИМЕРА НА ОБЛАСТ ЛОВЕЧ)**

Представеният за оценка дисертационен труд е предназначен за обсъждане от Научно жури, определено със Заповед № 275/02.04.2018 г. на Ректора на Стопанска академия „Д.А. Ценов“ ☐ Свищов.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предмет на изследване в дисертационния труд са организационните форми на сътрудничество между предприемачите и възможностите за прилагането им в мебелната индустрия. Дисертацията обхваща 229 страници. Състои се от увод, три глави, заключение, декларация за оригиналност и достоверност, списък на използваните съкращения и списък на използваните литературни източници. По отношение на структурата авторът се е постарал да намери баланс между теоретико-методологичната и практическата страна на изследваната проблематика.

Представената библиографска справка обхваща 140 източника, като от тях 109 са български и чуждестранни, а 31 са Интернет заглавия. Представени са също така 6 на брой приложения, включващи различни таблици и анкетна карта.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

В увода са дефинирани предметът, обектът, тезата, хипотезите за проверка на така формулираната теза, задачите и ограниченията, свързани с дисертационния труд.

В глава първа са разгледани основните организационни форми на съвместната предприемаческа дейност. Направен е преглед на различните теории, като е подчертан

техният принос за избистрянето на идейните концепции за същността на предприемачеството. Поставен е особен акцент върху индустриалното предприемачество, като се застъпва становището, че индустриалният предприемач е своеобразен „хибрид“ между учения инженер и бизнесмена. Разглеждат се факторите, влияещи върху предприемачеството както на международно, така и на национално равнище. В центъра на изследването са поставени колективните форми на предприемачество, а именно мрежите от предприемачески структури и индустриалните клъстери. Според автора тези форми дават подходящи* възможности за разрешаването на различните видове проблеми в регионален, национален и наднационален аспект. Направена е подробна характеристика на понятието „организационна форма“, като са обособени шест етапа при нейното създаване. Авторът достига до съответните изводи за предприемаческата дейност като сложна и многоаспектна дейност, върху която въздействат множество фактори. Това налага необходимостта от създаване на условия за сътрудничество посредством съответните организационни форми. Авторът дава свои дефиниции за „предприемачество“ и „съвместна предприемаческа дейност“.

В глава втора на основата на предварително разработен инструментариум е извършен анализ и е направена оценка на организационните форми на сътрудничество в област Ловеч. Самото изследване протича в *две части*.

Първата част обхваща проучване на предприемаческата дейност в предприятията от мебелното производство. Използвани са седем групи показатели, с чиято помощ се анализира общото състояние, тенденциите на развитие и динамиката в мебелната промишленост в страната. С помощта на индикатори, диференцирани в три групи, се изследва също така и състоянието на мебелната промишленост в област Ловеч.

Авторът е анализирал състоянието на сектора на мебелното производство на национално равнище, като е разгледал основни икономически показатели като обем на общата промишлена продукция, стойност на дълготрайните материални активи, размер на преките чуждестранни инвестиции и др. На тази база в синтезиран вид са отразени състоянието, постигнатите резултати и съществуващите недостатъци на предприятията на мебелната промишленост в страната.

Втората част обхваща проучване на мебелното производство в област Ловеч. На основата на предварително разработена анкетна карта е извършено проучване сред предприемачите от мебелната промишленост, като респондентите са анкетирани предимно чрез интервюта на място. Извършен е анализ на силните и слабите страни, на предимствата и недостатъците на предприятията от мебелното производство. На тази основа докторантът

предлага варианти на стратегии, които да подпомагат предприемачите в тяхната производствена дейност.

Изследван е потенциалът в мебелната промишленост за осъществяване на предприемаческа дейност, като са посочени както позитивните, така и негативните страни, които създават пречки за реализирането на такъв бизнес.

Като потенциална форма се препоръчва индустриалният клъстер, като се изследва степента на значимост на ползите, които клъстерите могат да предоставят на икономическите субекти от мебелната индустрия. Аргументирано са посочени възможни форми за финансиране чрез конкретни европейски и национални програми.

Глава трета е посветена на възможностите за подобряване на предприемаческата дейност в мебелната индустрия. На основата на стратегията „Европа 2020 – стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ са разгледани седем инициативи, чиято задача е да подпомогнат активизирането на предприемаческата дейност. Анализирани са също така и възможностите, които дават различни европейски програмни и законодателни инициативи в сферата на предприемачеството. Отделено е специално място на национални инициативи като Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 – 2020 г., Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020г., Оперативната програма за развитие на конкурентоспособността и др., които да подпомогнат развитието на организационните форми на предприемачеството. Рамкирана е важната роля на научните и образователните институции, професионалните (браншовите) организации и неправителствения сектор за подобряване на организацията и формите на предприемачество. Разработва модел за насърчаване на партньорски взаимоотношения и модел за стимулиране използването на форми за съвместна предприемаческа дейност в мебелната индустрия.

В заключението докторантът е направил съответните изводи както в теоретичен, така и в практико-приложен аспект на основата на направеното изследване за подобряване на организационните форми на предприемаческата среда на регионално ниво – област Ловеч.

Изследователската теза, застъпвана от докторанта, е, че организационните форми на сътрудничество между предприемачите в мебелното производство са възможност за подобряване на конкурентоспособността и устойчивото развитие на предприятията от сектора на мебелното производство.

В съответствие с дефинираната основна цел и поставените задачи се обобщават постигнатите резултати от теоретичното и емпиричното изследване, свързани с изследването на организационните форми, намиране на подходящите решения за стопанската практика и

разработване на практически насоки за подобряване на цялостната дейност на сектора на мебелното производство.

Авторът е разработил на добро равнище един изключително важен научен проблем за българската научна и стопанска действителност – за мястото и ролята на организационните форми в предприемаческата дейност в индустрията и възможностите за нейното подобряване.

Езикът и стилът на дисертацията показват задълбочено познаване на специфичната терминология в областта на индустриалното предприемачество и на неговите организационни форми. Обемът на дисертационния труд е съобразен с избраната научна проблематика. Използвани са разнообразни методи и подходи – дескриптивен, анализ и синтез, индукция и дедукция, исторически подход, структурен подход, системен подход, процесен подход, моделиране, статистически, SWOT – анализ, анкетни методи и др.

Представеният реферат върху дисертацията в обем на 44 страници отразява в пълна степен съдържанието и структурата на дисертационния труд. Докторантът е посочил седем публикации, от които две студии, две статии и три научни доклада, като всички са поместени в престижни списания и сборници. Те са посветени на проблемите, разработени в дисертационния труд и са актуални към периода на неговото завършване. Трите научни доклада са разработени самостоятелно от докторанта.

III. Научни и научно-приложни приноси

Могат да бъдат открити следните по-важни научни и научно-приложни резултати:

1. На основата на извършен обзор и анализ на различни теоретични постановки, идеи и становища са формулирани авторови дефиниции на понятията „предприемачество“ и „съвместни форми на сътрудничество“. Систематизирани са различни виждания и идеи за основните предпоставки, причини и мотиви, както и за позитивите и негативите от съвместната предприемаческа дейност.

2. Разработен е методически инструментариум за провеждане на емпирично изследване на формите на съвместен бизнес в мебелните предприятия в страната. Конструирана и апробирана е система от показатели за анализ и оценка на състоянието на мебелното производство и съвместната предприемаческа дейност в област Ловеч.

3. Адаптиран и обоснован е авторов модел за стимулиране на формите на съвместна предприемаческа дейност в мебелната индустрия. На тази основа е предложена примерна схема за изграждане на конкретен мебелен клъстер в област Ловеч.

4. Направени са предложения и препоръки към конкретните заинтересовани страни, целящи подобряването на предприемачеството и съвместната предприемаческа дейност в мебелната индустрия.

Като цяло посочените приноси отразяват правилно в съдържателно отношение постигнатото от докторанта. Добре са формулирани и дават представа за постиженията на автора.

IV. Критични бележки и въпроси по дисертационния труд

Забелязва се известна схематичност в изложението. Необходимо е по-ясно да се откроява мнението и собственото становище на докторанта.

Въпроси по дисертационния труд:

1. Какви специфични мерки е необходимо да се предприемат за подобряване и усъвършенстване на организационните форми на сътрудничество в мебелната промишленост в област Ловеч?

2. Какви дейности бихте препоръчали за привличане на чуждестранни инвестиции при създаване на индустриални клъстери в сектора на мебелното производство след приключване на оперативните програми, финансирани от Европейската комисия?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд

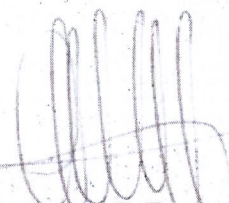
В заключение смятам, че представеният за защита дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д.А. Ценов“.

Това ми дава основание да поставя положителна оценка на дисертационния труд и да препоръчам на почитаемите членове на научното жури да гласуваме за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на неговия автор ☐ докторант Ивайло Огнянов Костов по докторска програма „Икономика и управление (Индустрия)“.

Дата

22.04.2018 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Д. Ганчев)